

Thuốc chủng ngừa polisaccarit khuẩn cầu phổi Pneumococcal Polysaccharide Vaccine

Việc chủng ngừa đã cứu thêm được nhiều mạng người tại Canada trong 50 năm vừa qua hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác.

Thuốc chủng ngừa polisaccarit khuẩn cầu phổi là gì?

Thuốc chủng ngừa polisaccarit khuẩn cầu phổi bảo vệ chống lại 23 loại phế cầu khuẩn. Thuốc chủng được chấp thuận bởi Bộ Y Tế Canada.

Thuốc chủng ngừa polisaccarit khuẩn cầu phổi không thuộc một phần của lịch trình chủng ngừa định kỳ ở tuổi thơ. Để có thông tin về thuốc chủng ngừa khuẩn cầu phổi định kỳ cho trẻ em, xin xem [HealthLinkBC File#62a Thuốc Chủng Ngừa Liên Hợp Chống Khuẩn Cầu Phổi \(PVC 13\)](#).

Ai nên chủng ngừa?

Một số người có nhiều rủi ro bị bệnh do nhiễm khuẩn cầu phổi. Thuốc chủng ngừa được chích miễn phí cho những người này, bao gồm:

- cao niên từ 65 tuổi trở lên; và
- cư dân bất cứ tuổi nào sống trong các viện dưỡng lão hoặc các cơ sở có cung cấp dịch vụ chăm sóc hỗ trợ.

Thuốc chủng ngừa cũng được chích miễn phí cho bất cứ ai từ 2 tuổi trở lên với các tình trạng sau đây:

- không có lá lách, hoặc lá lách không hoạt động đúng mức;
- bị bệnh hồng cầu hình lưỡi liềm;
- hệ miễn dịch bị suy yếu vì bệnh tật hoặc do điều trị y khoa;
- bị bệnh gan kinh niên, bao gồm xơ gan, viêm gan B hoặc C mạn tính;
- bị bệnh thận kinh niên;
- bị bệnh tim hoặc phổi kinh niên;

- có tế bào tiểu đảo hoặc cấy ghép cơ quan nội tạng, hoặc cấy ốc tai (tai trong), hoặc những người đang chờ để được cấy ghép một cơ quan nội tạng;
- cấy ghép tế bào gốc;
- bị bệnh tiểu đường, bệnh xơ hóa nang (cystic fibrosis), hoặc bị rỉ dịch não tủy;
- nghiện rượu;
- những người vô gia cư; và
- những người dùng các chất gây nghiện bất hợp pháp, nhất là những người hút ma túy hay bạch phiến (smoke crack cocaine).

Liều thứ nhì của thuốc chủng được đề nghị chích cho những người với một số các tình trạng y khoa. Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị để biết xem quý vị có cần phải chích liều thứ nhì hay không và khi nào thì nên chích.

Điều quan trọng phải giữ tất cả hồ sơ của những lần chủng ngừa trước đây.

Các lợi ích của thuốc chủng ngừa polisaccarit khuẩn cầu phổi là gì?

Chích ngừa là cách tốt nhất để bảo vệ chống lại sự nhiễm trùng khuẩn cầu phổi, một bệnh nghiêm trọng và đôi khi gây tử vong.

Khi quý vị chủng ngừa, quý vị cũng giúp bảo vệ cho những người khác nữa.

Các phản ứng có thể có sau khi chích ngừa là gì?

Các thuốc chủng ngừa rất an toàn. Chích ngừa thì an toàn hơn để mắc phải bệnh khuẩn cầu phổi. Các phản ứng thông thường đối với thuốc chủng có thể bao gồm đau nhức, bị đỏ và bị sưng nơi được chích thuốc. Sốt cũng có thể xảy ra. Các phản ứng này thường nhẹ và chỉ kéo dài từ 1 đến 2 ngày.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hoặc ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hoặc đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro bị Hội Chứng Reye.

* Không nên cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Muốn biết thêm chi tiết về Hội Chứng Reye, hãy đọc [HealthLinkBC File #84 Hội Chứng Reye](#).

Điều quan trọng là phải ở lại y viện trong 15 phút sau khi chích bất cứ loại thuốc chủng ngừa nào bởi vì có một rủi ro cực kỳ hiếm có, xảy ra cho ít hơn 1 người trong số 1 triệu người chủng ngừa, của phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ (anaphylaxis). Điều này có thể bao gồm nổi ban đỏ (hives), khó thở, hoặc sưng cổ họng, lưỡi hay môi. Nếu điều này xảy ra, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị đã được chuẩn bị để điều trị. Sự chữa trị khẩn cấp bao gồm chích thuốc epinephrine (adrenaline) và chuyển bệnh nhân đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng xảy ra sau khi quý vị rời y viện, hãy gọi **9-1-1** hoặc số khẩn cấp tại địa phương.

Điều quan trọng phải luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc không ngờ trước cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Ai không nên chích thuốc chủng ngừa polysaccharit khuẩn cầu phổi?

Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị nếu quý vị trước đây đã bị một phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều thuốc chủng ngừa khuẩn cầu phổi, hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng.

Trẻ em dưới 2 tuổi không nên chích thuốc chủng ngừa polysaccharit khuẩn cầu phổi vì thuốc không có hiệu quả ở trẻ em nhỏ tuổi. Các trẻ này được chích thuốc chủng ngừa chống phế cầu trùng (pneumococcal conjugate vaccine) bắt đầu lúc 2 tháng tuổi.

Không cần phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hoặc bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu quý vị

có điều lo ngại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Nhiễm khuẩn cầu phổi là gì?

Việc bị nhiễm khuẩn cầu phổi gây nên bởi vi khuẩn *Streptococcus pneumoniae*. Vi khuẩn có thể gây các sự nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng như viêm màng não, một sự nhiễm trùng màng bao ngoài vỏ não; nhiễm trùng máu, máu bị nhiễm trùng; và viêm phổi, một sự nhiễm trùng phổi.

Các biến chứng vĩnh viễn của sự nhiễm trùng bao gồm bị bại não và điếc. Cứ 4 người bị bệnh viêm màng não bởi khuẩn cầu phổi thì 1 người có thể chết.

Khuẩn cầu phổi lây từ người này sang người khác qua việc ho, nhảy mũi, hoặc tiếp xúc mặt đối mặt. Bệnh cũng có thể lây lan qua nước miếng. Điều này có thể xảy ra thông qua các hoạt động như hôn nhau hoặc ăn, uống chung, hút thuốc lá chung, xì chung son môi, uống chung các chai nước, dùng chung đồ bảo vệ răng miệng khi chơi thể thao, hoặc khi ngâm chung miệng các nhạc cụ.

Ứng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chắn

Phụ huynh hoặc những người giám hộ và con của họ nên thảo luận với nhau về việc chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể có cho mỗi loại thuốc chủng và biết sự rủi ro của việc không chủng ngừa, có thể ưng thuận hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự ưng thuận của vị thành niên chín chắn, xin xem [HealthLinkBC File #119 Luật về Trẻ Thơ, Ứng Thuận của Vị Thành Niên Chín Chắn và Việc Chủng Ngừa](#).

Để biết thêm thông tin về các sự chủng ngừa, xin truy cập ImmunizeBC tại <https://immunizebc.ca/>.

ImmunizeBC

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi **8-1-1** (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi **7-1-1**. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.